

Krajevni praznik na Dobrovi – v znamenju dela

Zdaj že tradicionalni krajevni praznik – 7. maj – so na Dobrovi tudi letos obeležili s spominsko proslavo.

To pot (v soboto, 6. maja) je zbranim domačinom v kulturni dvorani tamkajšnjega zadružnega doma spregovoril sekretar občinske OO ZK **Rajko Najzer**, ki je znova opozoril na nujno ohranjanje vrednot NOB («zgodovinski boj na Kluču in Gaberju je bil eden največjih bojev v Polhograjskih dolomitih») in poudaril pomen pluralističnega iskanja poti v demokracijo v naši zdajšnji politični stiski («demokracije se moramo najprej šele naučiti!»).

Prav tako pa ni pozabil tudi na devet delovnih zmag, ki so jih – z izdatnim lastnim deležem – Dobrovčani zabeležili v zadnjem času (o tem več v posebnem zapisu).

Na proslavi so med drugim poslali tudi posebno delegacijo h krajevnemu spomeniku NOB, in podelili letošnjim nagrajencem tradicionalna krajevna priznanja in bronasta priznanja OF.

Kulturni del priveditve so poleg zdaj že nepogrešljivega domačega pevskega zbora KUD «Dolomiti», oblikovali učenci domače osnovne šole »7. maja«, ki so zaigrali več skladb na orgle, kitaro, violino in harmoniko in zrecitali nekaj pesmi, splošno vedro vzdušje pa je s svojimi modernimi ritmičnimi plesi dodatno popestrila še plesna skupina Kazine.

Priznanja so prejeli:

Priznanja KS: Vito Valenčič, Roman Škof in Janez Kušar; **Bronasta priznanja OF:** Janko Koprivec, Vinko Kušar, Jože Rotar, Ivica Pečenik, Jernej Rihar in Marija Rupnik.

B. VRHOVEC

Z DOBROVE

Od miniaturne čistilne naprave do nove mrliške vežice

Te dni na Dobrovi tečejo že zaključna dela na novi mrliški vežici, katere gradnjo so zastavili pred kakima dvema letoma. Mala, estetsko dopadljiva hišica bo dokončno rešila potrebo po tem objektu na tamkajšnjem pokopališču, hkrati pa bo tudi lepo arhitektonsko dopolnilo k dobrovski farni cerkvi. Vse do III. faze gradnje so povečini delali kar krajani sami, za finalna dela pa zdaj najemajo domače obrtnike. Doslej (do 7. maja) so za gradnjo odšteli okrog 12 milijard starih din. Kako polovico tega so zbrali kar v kraju samem, preostalo polovico pa je prispevala Komunalna skupnost ljubljanskih občin. Istočasno v bližini nove vežice tečejo gradbena dela na novem parkirišču, kjer naj bi se našel prostor za okrog 150 do 200 avtomobilov. Krajani bi želeli kraj nove vežice zgraditi tudi poseben poslovalni prostor, vendar pa je vprašanje, če bo za to dovolj sredstev.

Manj vprašljiva je gradnja nove miniaturne čistilne naprave na Selu. Le-to so slovesno odprli na

sam predvečer krajevnega praznika – 6. maja. Kot nam je povedal predsednik sveta KS Dobrova Franc Maček, gre za prvo tovrstno čistilno napravo v ljubljanskem okolišču, ki omogoča 92-odstotno čiščenje fekalnih voda. Projekt za ta čistilni sistem je izdelal Hidroinženiring, precej zaslužno pa je, kot pravi prvi mož KS, tudi podjetje za urejanje hudournikov, ki je gradilo kanalizacijski vod na grabeno izredno zahtevnem območju. Pri finančnih sredstvih pa so tudi tu okrog 40 odstotkov prispevali krajani sami.

Med ostalimi delovnimi dosežki naj omenimo še novo javno razsvetljavo v Brezju in na cesti Podsmreka–Komanija–Draževnik, v zaključni fazi pa je tudi javna razsvetljava na Šujici. Prav tako so na Horjulščici zamenjali še zadnji leseni most (v KS), med Šujico in Gaberjem pa dobili 511 metrov nove koristne cestne povezave. Ta dela so dokončali že pred prvomajskimi prazniki. Gradnjo ceste je tudi to pot prevzelo Komunalno

PRAZNOVANJE NA BREZOVICI

Uspehov ni manjkalo

25. aprila je KK SZDL Brezovica priredila v dvorani Gasilskega doma slavnostni koncert v počastitev dneva OF in 1. maja. Na prireditvi so sodelovali pevski zbori kulturno-umetniškega društva in osnovne šole Brezovica.

Pozdravne besede in nekaj misli o dejavnosti na Brezovici je podal predsednik KK SZDL Janez Elikan. Poleg zgodovinskega pomena ustanovitve OF v najtežjih časih slovenskega ljudstva, ko se je z orožjem uprlo tujim zavojevalcem, je omenil tudi današnje krizno stanje v Jugoslaviji, ki je Slovence ponovno združilo, kar se odraža tudi v naši KS. »Posamezne želje, potrebe in interese smo združili in jih naravnali v skupni imenovalec. Pri tem imajo prednost življenjska vprašanja: preskrba z vodo, ohranjanje kmetijskih zemljišč, urejanje skupnih komunalnih objektov in naprav. Tako smo v preteklem obdobju po velikih naporih in angažiranju dosegli nekaj pomembnih delovnih uspehov. Zgrajen je vodohram Radna, dokončana rekonstrukcija zahodnega vodovoda, proti Brezovici je napeljan glavni cevovod mestnega vodovoda in vodovodno omrežje pod Tržaško cesto je prenešeno v upravljanje DO Mestnega vodovoda«.

Po končanem programu, ki je bil zelo uspešno izveden in toplo sprejet z burnim aplavzom, je Janez Elikan podelil bronasta priznanja OF. Prejeli so jih: **Tone Bardorfer** za delo pri izgradnji in razširitvi telefonskega omrežja na Brezovici, **Franciška Barle** za dolgoletno in uspešno delo pri društvu upokojencev in **pi-onirski odred Janka Premrla-Vojka** za uspehe na področju udeleževanja in razvijanja mnogih dejavnosti na OŠ Brezovica.

Na koncu je predsednik Odbojarske zveze Slovenije izročil pokal brezoviški obojkarjem za doseženo prvo mesto v prvi slovenski

ligi za moške, s čimer so si pridobili možnost za uvrstitev v zvezno odbojarsko ligo. Zahvalil se je vsem krajanom Brezovice, ki so podprli in bodrili odbojkarje, predvsem pa za nesebično delo v klubu Edvardu Velkavru.

TONE SLOBODNIK

Občni zbor brezoviških upokojencev

21. aprila so se upokojenci z Brezovice zbrali na svoji letni konferenci. Društvo šteje 232 članov iz krajevnih skupnosti Kozarje, Vnanje Gorice in Brezovica. Iz poročila, ki ga je podal predsednik Martin Selan, je bilo razvidno, da je društvo zelo dejavno, čeprav ga pestijo prostorske, finančne in druge težave.

V preteklem letu je bila med upokojenci zelo razgibana športna in rekreacijska dejavnost. Balinariji in strelci so v okviru občinskega tekmovanja dosegli lepe rezultate. Organizirali so več kolesarskih izletov in pohodov. Nekajkrat so se tudi srečali na Javki TV – 2 na Brezoviškem hribu. Aktivno sodelujejo z vsemi društvi in organizacijami KS pri organiziranju spominskih proslav. Redno obiskujejo bolne člane in jubilate. Tri članice so za svoje aktivno delo v društvu prejele tudi občinska priznanja.

Na koncu so sprejeli tudi načrt dela za prihodnje obdobje. Še naprej bodo aktivno gojili šport in rekreacijo, organizirali izlete, razstavno ročnih del in sodelovali pri proslavi tedna upokojencev v občini Ljubljana Vič-Rudnik. Izvolili so komisijo, ki bo skrbela za izlete in boljše povezovanje članov društva iz vseh treh krajevnih skupnosti.

TONE SLOBODNIK

Gasilci so spregovorili o svojem delu

1. aprila so se zbrali delegati 57 gasilskih društev iz občinske gasilske zveze na rednem letnem obnem zboru. Udeležba je bila zelo dobra, 89-odstotna.

Zbrane je nagovoril predsednik Ciril Ropret in povedal, kaj vse je vplivalo na delo predsedstva, sekretariata, štaba operative ter komisij in ne nazadnje tudi na financiranje gasilskih društev. Še pred pričetkom dela obnega zbora so delegati počastili spomin na preminula gasilca in veterana Jerneja Čertanca in Janeza Vrbinca.

Ker so gasilska društva prejela pisna poročila, je takoj stekla razprava. Bila je dokaj živahna in konstruktivna in razvidno je bilo, da gasilska društva podpirajo politiko delovanja OGZ, razhajali so se le pri financiranju potreb gasilskih društev. Tako so gasilska društva, ki imajo že urejene gasilske domove, smatrali, da je potrebno več denarnih sredstev usmeriti v tehnično opremljenost. To mišljenje so zavračala tista društva, ki še vedno nimajo urejenih gasilskih domov. Na koncu so vendar ugotovili, da je najbolje, da OGZ še naprej vodi politiko financiranja potreb tako, kot jo je dosedaj.

Poveljnik štaba operative Ludvik Zalar je v svoji razpravi tolažil, da so se izvrševali sklepi sprejeti na lanskem obnem zboru, sicer pa glavno skrb posvečal strokovnemu izpolnjevanju članstva in tehnično opremljanju gasilskih društev. Tako so bili takoj spomlad organizirani dobro obiskani seminarji za gasilske strojnike po sektorjih. Povedal je tudi, da je bilo lani nabavljenih: 4 orodna vozila TAM 80 T 50, dve motorni črpalci Rosenbauer 800 l, nabavljenih in postavljenih 21 mobilnih in 8 ročnih UKV postaj, 56 neplnjenih plaščev. Preko tehnične komisije so skrbeli, da so se sproti odpravljale okvare na motornih črpalcih ter orodnih vozilih. Pri tem ni pozabil omeniti tudi dela posebne komisije, katere naloga je bila z napovedanimi obiski pregledati vzdrževanje gasilske opreme in orodja. Ugotovitve te komisije niso najboljše in prav zato bo še nadaljevala s svojim delom. Pohvalil je udeležbo na tekmovanjih, saj tolikšne udeležbe še nismo imeli in prav bi bilo, da se zanimanje za to vrsto strokovnega usposabljanja nadaljuje in še izboljšuje. Kritiziral pa je delo naših tajnikov v gasilskih društvih, ki kar ne morejo razumeti, da poročil, za katere jih prosí OGZ, ne potrebuje le zase, ampak za zadovoljevanje potreb in nalog do gasilske zveze Slovenije, mestne gasilske zveze in ne nazadnje tudi do Gasilske brigade.

Med razpravo je bilo izrečenih nekaj kritičnih besed tudi na račun gasilske zveze Slovenije in to predvsem na razpis tekmovanja za memorial Matevža Haceta in še ta le kot predlog, tako, da se še danes ne ve, kaj je s tem tekmovanjem in kje se bo končalo. Če hočemo, da bodo tekmovalne enote uspešne, morajo imeti točen razpis in določen čas za pripravo na tekmovanje, ker sicer je bolje, da se ga ne udeležijo.

Prav tako je bila izrečena kritika na račun vesti, objavljenih v Gasilskem vestniku, da naj bi Slovenci gasilci imeli na Golem otoku počitniški dom. Prisotni so kritizirali tako pobudo, pa čeprav je bila objavljena na strani »Malo za šalo, malo zares«, kajti tam so trpeli in umirali Slovenci in to zares!

Po razpravi so bili sprjeti še sklepi o nadaljnjem delu. Naj jih navedemo:

- Na predlog delegata iz GD Vič bo OGZ vsako leto razpisala v spomin na pokojnega Jerneja Čertanca pionirsko tekmovanje.
- Imenovali bomo enotno komisijo za izvedbo rednih letnih pregledov gasilskih društev. Še preje pa izdelali, oziroma izboljšali točkovnik za ocenjevanje društev pri rednih letnih pregledih.
- Posebna komisija, ki jo je imenovala predsedstvo, bo tudi vnaprej nadaljevala s svojim delom.
- OGZ bo imenovala posebno komisijo, ki bo legalizirala do sedaj postavljene UKV zveze, hkrati pa nadaljevala z opremljanjem in montažo UKV zvez.
- Če razpisano tekmovanje OGZ za leto 1989 se bo izvedlo v smislu razpisa.
- Gasilska društva bodo tudi v letu 1989 vršila preventivne preglede v svojih požarnih okoliščih.
- Nadaljevalo se bo dežurstvo v Gasilski brigadi, kot pomemben člen v strokovnem usposabljanju članstva.
- Štab operative bo tudi v bodoče vso skrb posvetil strokovnemu usposabljanju članstva, posebno še operativnega vodstvenega kadra v gasilskih društvih.
- OGZ bo tudi v letu 1989 vodila finančno politiko zadovoljevanja potreb gasilskih društev tako kot do sedaj.

FRANC CIUHA

podjetje Ljubljana, levji delež pa so znova prispevali domačini sami, ki so zbrali kar 80 odstotkov potrebnih sredstev in namestili bankine.

B. VRHOVEC

Nova mrliška vežica

ZADOVOLJNI DOMAČINI, KMETJE, RIBIČI – II

Miren sen vam zagotavlja – sotočje Božne in Male vode

Pri sotočju Male vode in Božne, tam, kjer se vodotoka preimenujeta v Gradaščico, je tudi meja med izvajalcema Območne vodne skupnosti Ljubljana–Sava. Gorvodno skrbijo za vodotoka delavci Podjetja za urejanje hudournikov Ljubljana, dolvodno pa delavci VGP Hidrotehnik. Spet smo povabili k pogovoru domačina, ki nam je ob sami strugi in potem še za pristno kmečko mizo razložil, kaj so storili PUHOVCI za njihovo dobro počutje in varno življenje, kaj bi še bilo potrebno narediti, spomnil pa se je tudi katastrofalnih povodnj 1924. in 1926. leta.

Ob sotočju sta narasli vodi redno poplavljalni zemljišče na desni strani vse do kmetije. Po tolimskem potresu je prišlo celo do situacije, da je plaz zajel oba vodotoka in povzročil, da je segala voda do hleva. To je bil tudi povod, da so se s podjetjem za urejanje hudournikov pričeli pogovarjati o rešitvi tega problema. 1985. leta so uredili Malo vodo, lani pa sotočje in del struge dolvodno

no. Strugo so močno razširili in s tem upočasnili tok vode, obogatili vodostaj in s tem omogočili bogatejši ribji zarod. Zemljišča na desni strani narasle vode ne poplavlja več, urediti pa bo potrebno še levo stran do ceste Polhov Gradec–Lucine oziroma do čistilne naprave, kamor seže nad jezum razlita voda. Tudi jez bo potrebno obnoviti in narediti primerno ribjo stezo. Če so to naloge vodnega gospodarstva, pa bo potrebno s krajevnimi močmi pristopiti k razširitvi mostu, tako, da bo na celem nizu omogočen normalen pretok vode. Kot smo slišali, ne bo težko pridobiti zemljišča za tak poseg pri mostu, samo, da bi rešili še ta problem. Pri tem pa kmetje razumejo, da hudourničarji ne morejo delati čudežev, ampak, da se lahko ravna pri zemljiščih po načelu, da boljše ščitijo pred poplavam, vodo pa v takih primerih preusmerijo na slabše površine. In, ker so nekateri ribiči nastrojeni proti vodarjem, morajo priznati, da je sedanje stanje na sotočju Male vode in Božne in na delu struge pod sotočjem znatno boljše, kot je bilo pred regulacijo. Takrat je voda divje pritekala in odtekla, sedaj pa širša struga omogoča počasnejši odtok vode, objekti v njej pa dajejo tudi dovolj zavetišč za ribe.

In kako je bilo 1924. in 1926. leta? Po očetovem pripovedovanju, tako se spominja naš sogovornik, je 1924. leta bila voda kalna, v njihovi hiši pa jo je bilo toliko, da je plavala miza v kuhinji. 1926. leta pa sta Mala voda in Božna tako narasli, da je voda pritekala in odtekala skozi okna. Domačini si iz roda v rod pripovedujejo podatke o izjemni situaciji v njihovi hiši in o materialnih ter človeških izgubah na najbolj prizadetih kmetijah. Znajo tudi primerjati takratno in sedanje pozidano kraj ob reki in ne želijo, da bi doživeli tako vodno katastrofo.

STANE JESENOVEC

Sotočje Male vode in Božne po ureditvi 1985. in 1988. leta.

Volitve v črnih gradnjah! Da ali ne?

Z izvolitvijo slovenskega člana predsedstva SFRJ smo dokazali, da znamo izpeljati uspešne demokratske volitve. Vendar pa so te volitve v nekaterih okoljih, med njimi tudi v naši KS, izpostavile probleme, ki že več let bremenijo ljudi, zato želimo o tem seznaniti širši krog javnosti.

Organizacijske priprave na glasovanje so zaradi nerazumljivega zamujanja republiške volilne komisije zelo kasnile, kar so na viški občini skušali opravičevati z zmanjšano zahtevnostjo organizacijskih priprav, češ da se bomo odločili le med dvema kandidatom. Organizatorji v KS pa vemo, da število kandidatov prav nič ne zmanjšuje zahtevnosti priprav, ker ostaja število volilcev, ki jih je treba urediti, enako, nespremenjeno pa je tudi število članov volilnih komisij, ki jih je za to delo vedno težje navdušiti zaradi sedanjih kritičnih ekonomskih in političnih razmer porajajočih splošno družbeno apatijo in nezaupanje v obstoječi sistem. Časovni stiski pa se je pridružila še dodatna težava. Človek bi si ne mislil, vendar je res, da lahko tudi črne gradnje dodatno zapletejo volilne priprave. Kako? Zaradi racionalizacije in skromnih finančnih sredstev dodeljenih za izvedbo volitev smo se v naši KS odločili pripraviti le eno volišče v novi zasebni trgovini, ki je trenutno edini javni objekt, pa še ugodno središče lego ima. KS namreč nima prostorov na svojem območju temveč v sosednji trnovski KS, zato smo imeli pri prejšnjih volitvah volišča improvizirana v garažah, kar brez dvoma ne more biti v ponos političnemu sistemu, ki pripravlja glasovanje.

Lastnik trgovine, ki zaradi počasnega dela občinskih mlinov še nima vseh dovoljenj za obratovanje, dobil pa jih bo v tednu ali dveh, je prijazno odstopil poslovni prostor in do petka, dva dni pred glasovanjem, smo zaključili z organizacijskim delom. Tedaj pa je kot strela z jasnega padla telefonska direktiva viškega izvršnega sveta in SZDL, da volitev v trgovini v nobenem primeru ne sme biti, ker da je to črna gradnja. Občinski možje so šli v svoji odločnosti tako daleč, da so bili pripravljeni postaviti ob trgovini celo šotor (!), v katerem bi bilo volišče. In res se je že čez pol ure na vratih KS pojavil referent občinskega sekretariata za ljudsko obrambo z navodili za postavitev platnatega volišča. Odveč je pojasnjevati, kako hladen tuš je bil to za prizadevane organizatorje v KS. Šotor, pod katerim je ob soncu vroče, ob dežju moko, pa še elektrike in sanitarij nima, smo odklonili, ker smo se zavedali, da konec koncev obstajajo še vedno stare preverjene rešitve – garaže. Tako je tudi bilo, čeprav smo morali na vrat na nos iskati primerno garažo oziroma njenega ustrežljivega lastnika in o spremembi ponovno obveščati volilni odbor ter 2180 volilnih upravičencev. Ko so občinski delavci v petek ob treh, ali pa morda že prej, odhajali domov, smo mi do večernih ur tipkali, razmoževali

in raznašali obvestila in plakate, da se je lahko udeležila občinska volja. Verjemite, da nam ni bilo lahko. Tudi argument, da volišče ne sme biti v nelegalni gradnji, je na dokaj trhljih nogah, saj so bila v preteklosti, ko je Rakova jelša spadala še pod KS Trnovo in je bila taka gradnja na njenem območju prevladujoča, volišča tudi v črnozgrajenih hišah. Kaže pa, da to nikogar iz tedanje občinske uprave in politike posebej ni motilo, kar po eni strani pojasnjuje sedanji brezupen urbanističen izgled Rakove jelše.

Opisane dogodivščine dokazujejo, da je nujno postaviti družbeni center krajevnih skupnosti. Svet KS si zato prizadeva pridobiti zemljišča, ki so po zazidalnem načrtu VS 2/11 namenjena za gradnjo centra. Brez ustreznih prostorov se bomo tudi v bodoče srečevali z enakimi volilnimi težavami, rešiti pa ne bomo mogli tudi drugih problemov, kot je npr. nedelovanje mladinske organizacije. Na Rakovi jelši prevladuje mlada populacija, ki pa v krajevni samoupravi skoraj ni aktivna, ker nima prostorov za delovanje. Tako se že vrsto let na različnih funkcijah v organih KS izmenjujejo isti obrazi, ker ni novih mladih moči. Če občina tako odločno nasprotuje voliščem v črnih gradnjah, naj le-te v sodelovanju z mestnimi organi tudi učinkovito preprečuje in pomaga čimprej postaviti družbeni center KS. Kako problematično je urejanje prostorov v naši KS, dokazuje tudi primer temeljne plošče za hišo, seveda brez lokacijskega in gradbenega dovoljenja na mestu, kjer zazidalni načrt Rakove jelše predvideva omenjeni dom krajevnih skupnosti. Ob tem ne bo odveč, če zapišemo, da je nedavni sporazum s črnograditelji preko južne obvoznice za prikop elektrike že obrodil sadove – pospešeno črno gradnjo, ker bodo pač komunalni pogoji z možnostjo električnega priključka ugodnejši. Ker med omenjenimi krajinami prevladuje mnenje, da bo njihovo naselje ostalo, se sedaj odločajo celo za kakovostnejšo zidavo, kot nam kaže primer pilotiranja temeljev.

Za konec zapišemo, da smo v KS Rakova jelša še vedno pripravljeni, da je z organizacijskega stališča prav vseeno, če je volišče v nelegalni hiši, je pa tudi res, da volišče v črnogradnji garži na določen način zrcali (ne)uspešnost političnega in ekonomskega sistema, katerega predstavnike volimo. Seveda nekaterim to ni všeč, a žal je resnica včasih tudi boleča. Če bi se občina v preteklosti bolj zavzela za pridobitev zemljišč in postavitev družbenega centra krajevnih skupnosti, zdaj zanesljivo ne bi bilo potrebno opisovati problemov z izvedbo nedavnih volitev. Tako pa mislimo, da ni bilo odveč, če smo v vsesplošni evforiji ob uspešnem demokratskem »dogajanju ljudstva« v Sloveniji opozorili tudi na ta problem.

ANTON SLAK
MIHA DEBEVC